

EUROPEJSKIE WARTOŚCI I INSTYTUCJE

UCZNIOWSKA KARTA PRACY NR 1

WARTOŚCI EUROPEJSKIE

Wyobraź sobie, że znajdujesz się na bezludnej wyspie razem z innymi ludźmi, których nie znasz. Jakie powinny być Twoim zdaniem, Wasze wspólne wartości, którymi chcielibyście się kierować w codziennym życiu w Waszej społeczności na wyspie?

Jakie wartości byłyby najważniejsze dla Ciebie osobiście?

.....

.....

Jakie wartości ostatecznie uznaliście za wspólne dla Waszej grupy?

.....

.....

Zasady obowiązujące w społeczeństwie powinny być wynikiem systemu wartości, który przyjęliśmy. Jakie zasady powinny obowiązywać w Waszej społeczności, aby pozwalały żyć zgodnie z wartościami, które przyjęliście?

.....

.....

Unia Europejska ma swoje początki po drugiej wojnie światowej, kiedy to sześć krajów – Francja, Niemcy, Włochy, Belgia, Holandia i Luksemburg – postanowiło rozpocząć współpracę ekonomiczną, aby nie dopuścić do wybuchu kolejnej wojny.

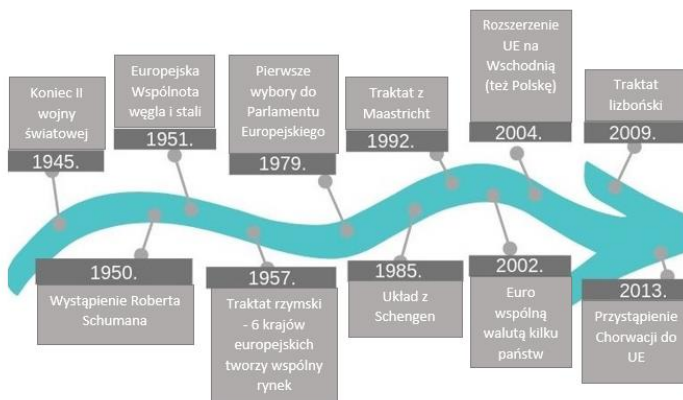
Dziś UE to coś więcej niż prosta unia gospodarcza zrzeszająca kilka krajów. To związek oparty na wspólnych wartościach i wizji wspólnego życia. Zostało to określone w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej z 1992 r., który stanowi, że:

„Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności i poszanowania praw człowieka, w tym osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne dla państw członkowskich w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności i równości kobiet i mężczyzn.”

SPRAWDŹ ILE WIESZ O UNII EUROPEJSKIEJ ?

1. Jaką rolę pełni Parlament Europejski?
 - A) Nadzorcą
 - B) Ustawodawcą
 - C) Wykonawcą
2. Kiedy obchodzony jest Dzień Europy?
 - A) 1 września
 - B) 9 maja
 - C) 14 lipca
3. Kto skomponował hymn europejski?
 - A) Jan Sebastian Bach
 - B) Chevalier de Saint Georges
 - C) Ludwig van Beethoven
4. Który kraj od lat próbuje zostać członkiem UE ?
 - A) Turcja
 - B) Egipt
 - C) Rosja
5. Gdzie znajduje się miejscowość, od której pochodzi nazwa «układ z Schengen»?
 - A) w Luksemburgu
 - B) w Belgii
 - C) w Niemczech
6. Jakie jest motto Europy?
 - A) Zjednoczeni w różnorodności
 - B) Zjednoczeni w pokoju
 - C) Zjednoczeni w ekonomii
7. Ile gwiazd widnieje na fladze europejskiej?
 - A) 16
 - B) 12
 - C) 27
8. W którym roku Grecja przystąpiła do UE ?
 - A) 1981
 - B) 1985
 - C) 2013
9. W którym mieście znajduje się siedziba Komisji Europejskiej ?
 - A) w Brukseli
 - B) w Paryżu
 - C) w Strasburgu
10. Jaki jest najmniejszy kraj członkowski Unii Europejskiej ?
 - A) Szwajcaria
 - B) Malta
 - C) Irlandia
11. Gdzie znajduje się Europejski Bank Centralny?
 - A) w Paryżu
 - B) we Frankfurcie
 - C) w Lizbonie
12. Który spośród wymienionych krajów dołączył do UE jako ostatni?
 - A) Chorwacja
 - B) Szwajcaria
 - C) Rumunia
13. Jaka jest waluta w Chorwacji?
 - A) Euro
 - B) Lek
 - C) Kuna
14. Stanowisko Przewodniczącego Rady Europejskiej zostało wprowadzone przez?
 - A) Traktat z Maastricht
 - B) Traktat lizboński
 - C) Traktaty rzymskie

Source : GONG 2019

OBYWATELSTWO EUROPEJSKIE

Bycie obywatelem Europy to szansa! Oto, do czego masz dostęp:

- **Prawo do swobodnego przemieszczania się** i swobodnego pobytu na terytorium państw członkowskich. Nie ma już kontroli granicznej i możesz swobodnie poruszać się z dowodem osobistym. Można również pracować i mieszkać w innym państwie członkowskim Unii pod pewnymi warunkami;
- **Prawa obywatelskie i polityczne**, takie jak prawo do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych i do Parlamentu Europejskiego, niezależnie od tego, gdzie przebywasz na terytorium europejskim;
- **Niektóre gwarancje prawne:** ochrona dyplomatyczna i konsularna, europejski mediator. Jeśli przebywasz w kraju trzecim, w którym twój kraj nie ma przedstawicielstwa, możesz skontaktować się z przedstawicielem jednego z państw członkowskich Unii w przypadku wystąpienia problemu. Europejski mediator jest pośrednikiem między instytucjami europejskimi a obywatelami;
- **Prawo inicjatywy obywatelskiej:** w obliczu wspólnego problemu siedmiu obywateli siedmiu państw członkowskich może dołączyć do komitetu obywatelskiego w celu opracowania projektu ustawy. Zostanie to zaproponowane Komisji Europejskiej w celu skorzystania z jej prawa inicjatywy i przyjęcia na tej samej podstawie ustawy.

/UWAGA/ prawa obywateli mają pewne ograniczenia i warunki:

- Obywatel europejski nie może zostać wybrany radnym miasta, ani burmistrzem, ani zastępcą w kraju innym niż kraj, którego jest obywatelem.
- Obywatel europejski może być urzędnikiem w swoim państwie zamieszkania, ale tylko w przypadku prac, które nie zagrażają suwerenności tego państwa;
- Obywatel europejski musi mieć wystarczające zasoby, aby osiedlić się w innym państwie członkowskim.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ O UNII EUROPEJSKIEJ

Prawodawstwo europejskie jest wynikiem współpracy trzech instytucji: Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej i Parlamentu Europejskiego. Razem stanowią tak zwany trójkąt legislacyjny.

Unia Europejska posiada tak zwane kompetencje wyłączne (w których podejmuje decyzje automatycznie wiążące wszystkie kraje UE), dzielone (z krajami członkowskimi – kraje członkowskie mogą podejmować własne decyzje wtedy, gdy UE tego nie zrobi) oraz wspierające. Ponadto może podejmować decyzje tylko w niektórych obszarach – inne pozostają w gestii państw członkowskich.

Najważniejsze z obszarów, w których Unia może podejmować decyzje wyłączne lub dzielone to:

- rolnictwo i rybołówstwo;
- środowisko;
- ochrona konsumentów;
- transport;
- energia;
- zdrowie publiczne;
- wspólna polityka handlowa i rynek wewnętrzny
- pomoc humanitarna.

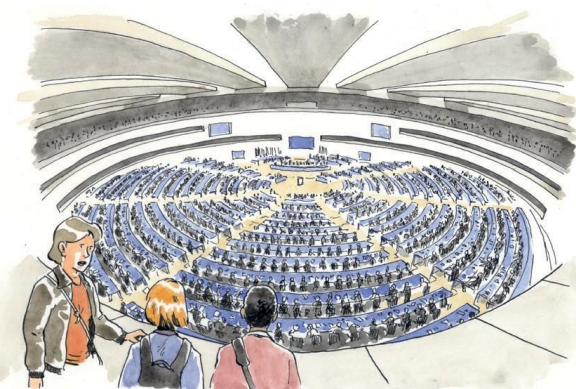
PARLAMENT EUROPEJSKI

Parlament Europejski jest jedynym wielonarodowym zgromadzeniem parlamentarnym na świecie i jedynym organem UE, którego członkowie są wybierani bezpośrednio przez obywateli, których reprezentuje. Jest to również jedno z największych demokratycznych zgromadzeń na świecie.

Parlament składa się z 705 posłów (bez Wielkiej Brytanii) reprezentujących 500 mln obywateli UE. Eurodeputowani wybierani są co pięć lat przez obywateli państw członkowskich UE. W przeciwieństwie do instytucji ONZ posłowie do Parlamentu Europejskiego są podzieleni na grupy oparte o poglądy polityczne, a nie narodowość posłów.

Oficjalna siedziba Parlamentu Europejskiego znajduje się w Strasburgu. Miasto położone na granicy między Francją a Niemcami jest symbolem pojednania po II wojnie światowej.

Posłowie pracują także w Brukseli, gdzie biorą udział w komisjach parlamentarnych i dodatkowych sesjach plenarnych.

Parlament pełni funkcję legislacyjną (wspólną z Komisją i Radą Unii Europejskiej), współpracuje przy uchwalaniu budżetu UE, a także kontroluje inne instytucje UE. Parlament w ramach swojej funkcji legislacyjnej, jest uprawniony do zmiany przepisów zaproponowanych przez Komisję wspólnie z Radą, a następnie do ich przyjęcia w drodze głosowania.

KOMISJA EUROPEJSKA

Komisja Europejska składa się z 28 komisarzy (po jednym dla każdego państwa członkowskiego – bez Wielkiej Brytanii komisarzy będzie 27). Każdy z komisarzy jest odpowiedzialny za określoną dziedzinę, analogicznie do ministrów w rządzie.

Komisja Europejska jako jedyny organ unijny ma prawo tzw. bezpośredniej inicjatywy legislacyjnej. Oznacza to, że Rada i Parlament mogą przyjmować ustawy tylko wtedy, gdy zostaną one po raz pierwszy zaproponowane przez Komisję.

Komisarze pełnią swoją funkcję przez pięć lat. W przeciwieństwie do posłów do PE nie są wybierani w ramach wyborów powszechnych. Przewodniczący oraz członkowie Komisji są nominowani przez Radę Europejską, w skład której wchodzi szefowie państw i rządów państw członkowskich, a wybór ten zatwierdza Parlament Europejski. Członkowie Komisji dbają o interesy UE jako całości.

Główne funkcje Komisji Europejskiej to:

- inicjowanie prawodawstwa unijnego (konstruowanie wszystkich aktów prawnych Unii);
- zajmowanie się wszystkimi bieżącymi zagadnieniami dotyczącymi funkcjonowania Unii, a więc polityką (rolną, gospodarczą, społeczną, międzynarodową, obronną itp.) oraz budżetem UE;
- nadzór nad rządami państw członkowskich w sprawie przystosowywania prawa krajowego do ustaleń unijnych i stosowanie prawa europejskiego (wspólnie z Trybunałem Sprawiedliwości);
- reprezentowanie Unii na arenie międzynarodowej;

RADA UNII EUROPEJSKIEJ

Rada Unii Europejskiej składa się z ministrów państw członkowskich UE. Rada debatuje nad kwestiami dotyczącymi UE, przyjmuje decyzje i akty ustawodawcze. Ministrowie biorący udział w posiedzeniach Rady są upoważnieni do działania w imieniu swoich rządów krajowych i wykonywania przyjętych wspólnych decyzji.

Rada ma pięć głównych funkcji:

- ✓ przyjmuje prawodawstwo europejskie (wydaje rozporządzenia, dyrektywy, decyzje oraz akty niemające mocy prawnie wiążącej: zalecenia, opinie, memoranda, stanowiska);
- ✓ koordynuje politykę państw członkowskich, zwłaszcza politykę gospodarczą;
- ✓ opracowuje wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa UE na podstawie wytycznych przedstawionych przez Radę Europejską;
- ✓ zawiera umowy międzynarodowe i koordynuje negocjacje przed ich zawarciem;
- ✓ bierze udział w tworzeniu budżetu (we współpracy z Parlamentem).

Rada dąży do zachowania przejrzystości: jej posiedzenia są jawne i są udostępniane na jej stronie internetowej.

QUIZ: SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ I PRZYPORZĄDKUJ STWIERDZENIA

1. Parlament Europejski

☐
☐

Składa się z szefów państw i rządów państw członkowskich.

2. Komisja Europejska

☐
☐

Członkowie wybierani są bezpośrednio przez obywateli europejskich.

3. Rada Unii Europejskiej

☐
☐

Upewnia się, że kraje i instytucje w UE przestrzegają prawa wspólnotowego.

4. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

☐
☐

Składa się z ministrów wszystkich państw członkowskich.

5. Rada europejska

☐
☐

To 28 komisarzy broniących interesów Unii.

FÉDÉRATION DE PARIS DE LA LIGUE DE L'ENSEIGNEMENT
167, boulevard de la Villette - 75010 Paris
www.ligueparis.org

